

ZAKOPANE

CZASOPISMO POŚWIĘCONE SPRAWOM ZAKOPANEGO

Redaguje *Komitet.*

Za redakcję odpowiedzialny:
Dr. J. Żychoń.

Wychodzi 2 razy w miesiącu przez cały rok,
w czasie od 1 lipca do 1 września 4 razy
w miesiącu.

Prenumerata roczna 8 kor., półroczna 4 kor., kwartalna 2 kor. Zagranicą 5 kor. półrocznie. — Numer pojedynczy 30 hal.
W miesiącach Lipcu i Sierpniu prenumerata miesięczna 1'20 kor.

Redakcja: Willa „Szarotka”

Administracja:

Kantor wymiany A. Modlińskiego i Sp.
ul. Krupówki 42.

Wydawca: F. Gruzewski.

Zakopane leży na północno-zachodnim stoku Tatr, na przestrzeni 40 km², w dolinie, zasłoniętej od północy rozległym wzgórzem Gubałówką, od wschodu mniejszymi wzgórzami otoczonej, na wysokości z górą 900 m. n. p. m. (najniższe punkta 837 m., najwyższe 1002 m.).

To położenie powoduje, że Zakopane posiada klimat górski, a zatem zmniejszone ciśnienie atmosferyczne i szybsze parowanie, niską średnią ciepłotę, zwiększone natężenie promieni słonecznych, obfite opady, małą względną wilgotność, czyli większą suchość powietrza i bardzo mało wiatrów.

Czynniki te hartują organizm i podniecają przemianę materii, gdyż pod ich wpływem oddech staje się szybszym, łaknienie się wzmacnia, ciepłota ciała zwykle się obniża, zimno znosi się dobrze, a czynność serca staje się szybszą.

Przedewszystkiem zatem wskazanym jest pobyt w Zakopanem w chorobach płucnych; w skłonności do gruźlicy, w jej początkach i dalszych stadyach tej choroby przy przebiegu przewlekłym; w nieżytach nosa, gardła, krtani, tchawicy i oskrzeli, dla ozdowieńców po zapaleniu płuc, opłucnej, po operacjach gruźliczych ognisk kostnych i gruczołów chłonnych, i po przebyciu wszelkich chorób ostrych; pozatem nadają się do leczenia w Zakopanem wszelkie nerwice, niedomogi nerwowe, czyli neurastenie, choroba Basedowa, choroby narządu trawienia, w szczególności ze zboczeniami czynnościowymi, zimnica, choroby krwi, jak bezkrwistość i blednica, choroby przemiany materii, jak otyłość i t. p.

Źle znoszą klimat Zakopanego chorzy z ostrym przebiegiem gruźlicy, lub ze zmianami gruźliczemi rozległymi, z powikłaniami gruźliczemi, bardzo wrażliwi, ludzie z wadami serca, ze znacznymi zmianami w układzie naczyniowym i znaczną rozedną płuc.

Pozatem jest Zakopane idealnym miejscem wypoczynku dla zmęczonych pracą, jedynym punktem zbornym dla turystów, doskonałą miejscowością dla pobytu dzieci słabo rozwiniętych.

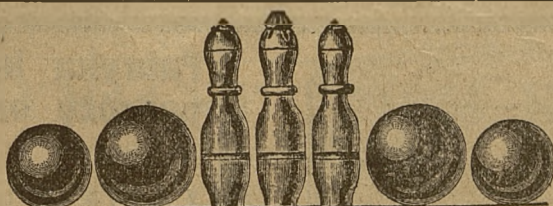
Wszyscy ci znajdują w Zakopanem, czego szukają, nawzajem sobie nie przeszkadzając i nie szkodząc, bo już oddawna uznana jest rzeczą, że najbezpieczniej i najłatwiej uniknąć choroby w tem miejscu, gdzie się ją opanowuje.

Uprasza się PP. Lekarzy o umieszczenie czasopisma w poczekalni.

PRZYBORY bilardowe.
Bile z kości słoniowej
i masówki, Kręgielki,
Kije bilardowe

:: W WIELKIM WYBORZE. ::

KARTY DO GRY,
DOMINA, SZTONY
i inne gry kawiarniane i towarzyskie.

KULE i KRĘGLE z drzewa Lignum Sanctum
= polecają najtaniej =

Reim i Ska : Kraków :
Linia A-B.

Przybory turystyczne.

Perfумы, Mydła, Pudry i Kremy
w największym wyborze.

Artykuły kosmetyczne.

Masażystki pneumatyczne
do masażu twarzy.

Gracya Apt. Matuli
DO NADANIA FORMY WĄSOM.

Profesor Dr. Ignacy Baranowski.

Jeżeli odzywamy się dzisiaj, by razem z całym polskim społeczeństwem oddać hołd w dniu pięćdziesięcioletniego jubileuszu sędziemu profesorowi Baranowskiemu, to pocytujemy sobie to za zaszczyt wielki, za potrzebę serca i za obowiązek. Jubileusz obecny to uznanie wielkiej i szczytnej działalności i pracy profesora Baranowskiego nie tylko na polu nauki lekarskiej, ale we wszystkich dziedzinach naszego rozwoju i naszej kultury.

Jeżeli uważamy Chałubińskiego za twórcę Zakopanego, to Baranowski, jako jego wierny asystent, w tem dziele mu dopomagał — a wreszcie po mistrzu w swoje pracowite ręce kierownictwo to objął, i dalej niezmqordowanie prowadził.

Od lat blisko czterdziestu zjeżdża tu co roku i zbiera nas i zachęca i organizuje i pracę pomiędzy nas rozdziela. Nie ma tu nigdy wypoczynku, bo po roku każe sobie zdawać szczegółowe sprawozdania i zaraz dalszy plan prac nam nakreśla. W życiu wszystkich naszych Stowarzyszeń bierze w ten sposób żywy i prawdziwie czynny udział, wszystkim służy zawsze i chętnie swą doświadczoną i cenną radą.

Kocha on nasze Zakopane prawdziwie i pragnie gorąco, by ono rozwijało się jako uzdrowisko, a także jako niepoślenia siedziba kultury polskiej. I dlatego gdy dzisiaj — chociaż myślą, bo z dala — stajemy przed nim, z wyrazami wdzięczności i hołdu, to mamy prawo uważać się za rzeczników i przedstawicieli wszystkich dobrych kierunków pracy, tu na miejscu dla dobra uzdrowiska poczętych i prowadzonych, bo wszystkich jest On opiekunem, doradcą i współpracownikiem.

A chociaż Zakopane nie prędko będzie jeszcze tem, czem je profesor Baranowski widzieć pragnął i pragnie, to jednak w rozwoju swem nie zejdzie ono z drogi przez niego wskazanej i imię Jego na pierwszej karcie swej historii wdzięcznemi zapisze zgłoskami.

JERZY ŻUŁAWSKI.

Legiendy Tatr.

Rzecz o podhalańskich powieściach Tetmajera.

(Ciąg dalszy).

Ogromny, bohaterski, legiendarny plan! a taki naturalny u zaufanego w siłę swą zbójnickiego hetmana. Czy nie myślał o czemś podobnym niejeden z „charnasiów“, których nazwiska nawet do nas nie doszły? czy nie śnił kiedy na przełęczy, patrząc na słoneczną węgierską ziemię? Może tylko brakło siły, sposobności, może tylko czasy były zbyt spóźnione; w wiekach średnich taki Janosik byłby nowe państwo

ufundował i inną kartę Europy pozostawił nam w spuściznie.

Tetmajer, tworząc legiendę, każe stać się czynem temu, co spało snadź tylko jako przeczucie w sercu dawnych, w sławie a mocy chodzących zbójników. Jego Janosik zbiera istotnie lud podhalański i w tyśiąc chłopów wali Kościeliską doliną i przez Przełęcz kamienistą na liptowskie równiny... A kiedy z góry spojrzął na węgierską krainę, „mężne bohaterskie serce wzbierało mu w piersiach. Czuł się jak orzeł nad światem. Ziemia leżała nisko, drzemiac jeszcze o poranku, on zaś jako wiatr halny kłębił się w górach, wewnątrz Tatr, jako tuman chmur z za skał i wierchów się dobywał, by runąć na nią i zagarnąć w panowanie“.

I spadli rzeczywiście jak wichry — nie przygotowana załoga w Hradku nie zdołała się oprzeć natarciu; w kilka godzin po świtaniu siedział już Janosik w kasztelańskiej sali na zamku i odprawiający sądy, pisać kazał list do cesarza do Wiednia, ofiarując do wyboru pokój lub wojnę... „Zbójnik świat równa“, wedle odwiecznego goralskiego przysłowia, poczał go też równać Janosik po swojemu, sypiąc zarbowane pieniądze krzywdzonym pańską dłonią chłopom słowackim i notując w pamięci imiona madziarskich krzywdzicieli.

Tego samego dnia jednak, jak tylko wieść o wzięciu Hradka po okolicy się rozeszła, nadciągnęli w pośpiechu z Mikulacza węgierscy żołnierze, aby ukarać zuchwałego zbója. „Wypadł na nich Janosik, jak sokół łowny na jastrzębie...“

Opis walki, jeden z najcudniejszych w tej książce, ma w sobie naprawdę coś homeryckiego, błędnie jednak poprostu wobec opisu zwycięskiego zbójnickiego tańca na krwawem pobojuwisku. Nie będę się kuśił nawet oddawać w słowach dzikiej, przedziwnej piękności tych kart; wypadłoby je chyba w całości tutaj przepisać. Upojenie zwycięstwem i walką, szal, rozpętanie bujnych sił, huczająca w żyłach krew i ogień watry na pociemniałych już nocą drzewach. Janosikowy taniec rozhukany, Janosikowej sławy i mocy szczyt!

(Ciąg dalszy nastąpi.)

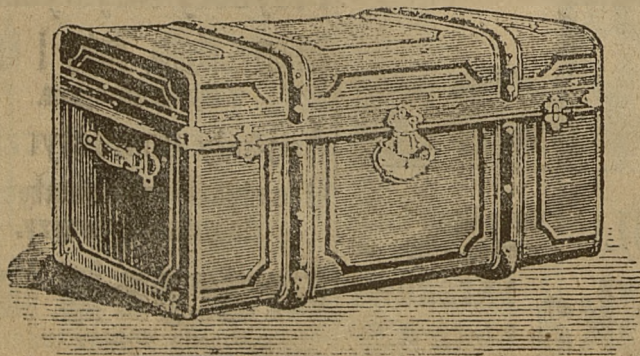
SPRAWOZDANIE

z czynności Towarzystwa Tatrzńskiego

za czas od 1 marca 1911 do 15 marca 1912.

(Ciąg dalszy).

Wydawnictwu pamiętnika na rok 1911 poświęcił Wydział, jak zawsze, bardzo wiele starań i kosztów. Rocznik ten, zamieszczający artykuły z pod pióra F. Hoesicka, Dr. Edm. Długopolskiego, M. Zaruskiego, Dr. W. Kuźniara, M. Świerza i Wł. Szajnochy oraz liczne ilustracje, pochodzące bądź z dawnych klisz ś. p. Karłowicza, bądź od pp. dr. E. Radzikowskiego, M.

Fabryka kufrow, Przyborów do podróży oraz Zakład rymarsko-siodlarski

LUDWIK MAKOWSKI
KRAKÓW, ULICA ŚW. TOMASZA 20

FILIA: ULICA FLORYAŃSKA 6.

Największy wybór torebek damskich

Lewandowskiego, W. Goetla, T. Dyducha i H. Gąsiorowskiego uzyskane, doszedł do największej w ogóle objętości ze wszystkich roczników Pamiętnika Tow. Tatr. Stąd też — pomimo zredukowania części administracyjnej do minimum i drukowania jej mniejszym drukiem — koszt wydania zeszłorocznego Pamiętnika doszły do kwoty ogólnej (druk, papier, ryciny, honorarium) 3.903 kor. 14 hal. czyli, że własny koszt druku jednego egzemplarza Pamiętnika, drukowanego w 2.500 egzempl., wynosi 1 kor. 56 hal, t. j. przeszło jedną czwartą część wkładki rocznej pobieranej od członków. Gdy według doszłego nas zawiadomienia cennik drukarski od roku 1912 w drukarniach zachodniej Galicyi podwyższony został o pięć procent, koszt następnym roczników jeszcze wyżej mogłyby wypaść i stąd wskazaną jest w przyszłości jak najdalej oszczędność przy tem wydawnictwie. Anonse pomieszczone w Pamiętniku za r. 1911 przyniosły dochodu w ogóle 542 kor. czyli po strąceniu kosztów druku w kwocie 132 kor. — dochodu czystego 410 kor.

Biblioteka Towarzystwa Tatr., stale rosnąca i już dzisiaj zasobna w dzieła odnoszące się do Tatr i Karpat oraz do światowej turystyki, wymaga niezbędnie stałej, pilnej i regularnej administracji. Uzyskać ją i zapewnić członkom Tow. jak najłatwiejsze korzystanie z tej biblioteki jest ciągiłą i niemałą troską Wydziału.

Z Towarzystwami pokrewnymi — w pierwszej linii ze Związkiem Turystycznym w Krakowie i Towarzystwem Krajoznawczem w Warszawie oraz z Tatr. Tow. Narciarzy w Krakowie utrzymywaliśmy, jak zawsze, ścisłe i przyjazne stosunki i koło naszych związków rozszerza się coraz więcej, w kraju i za granicą.

Na cele ogłaszania biuletynów o stanie powietrza w Zakopanem w ciągu miesięcy lipca, sierpnia i września 1911 r. udzieliliśmy naszej Sekcyi przyrodniczej w Zakopanem subwencyę 300 koron i biuletyny udzielane nam codziennie rano o godzinie 8-mej w drodze telefonicznej i ogłaszane na tablicy na domu, w którym się mieści biuro Towarzystwa Tatr., były przez wielu członków i poszukiwane i użytkowane, tak że Wydział ma zamiar ogłaszanie tych biuletynów utrzymać dalej w r. 1912 nie tylko w sezonie letnim, lecz także w miesiącach zimowych t. j. w grudniu 1912 i styczniu oraz lutym 1913 r.

Subwencyę naukową udzielił Wydział w roku 1911 jedną w kwocie 200 kor. dr. Minkiewiczowi na zakupno łodzi specjalnej do badań fauny jezior tatrzańskich, przeznaczając równocześnie dalszą kwotę 150 kor. jako ostatnią ratę na koszt tej łodzi, płatną w r. 1912.

[Ciąg dalszy nastąpi].

Przyczynki do klimatologii Zakopanego.

III.

Często zdarza się słyszeć zdanie, że marzec w Zakopanem zupełnie nie nadaje się dla celów kuracyjnych: za dużo wiatrów, wilgoci, za mało słońca i t. p.

W roku bieżącym marzec bynajmniej nie należał do wyjątkowo ładnych; przeciwnie, był on, być może, nawet nieco gorszy, niż zwykle. Jednak pogoda wcale nie była tak złą, jak to niektórzy sobie wyobrażają.

Zacniemy od wilgotności. Średnia miesięczna wilgotności względnej wynosiła 74.3% (w Davos w styczniu r. b. 79%, w lutym 71.4%); średnia mies. godz. 2 po poł. = 61.8% — niższa od „normalnej“ wilgotności (65%). Opadów atmosf. było 73.1 m. m., tj. znacznie mniej, niż przeciętnie wypada na miesiąc dla Zakopanego (około 120 m. m.).

Temperatura powietrza przedstawiała się w marcu w następujący sposób: średnia 7 rano równała się 0.0°, 2 po poł. + 6.1°, 9 wiecz. + 1.3°. Różnica między temper. 7 r. a 2 p. p. wynosiła 6.1°, czyli, jak na klimat górski, była bardzo nieznaczna. Wogóle wahania temperatury w ubiegłym marcu były niewielkie: maxim. = + 15.2°, min. = - 9.2°, rozmiar wahań 24.4° (w Davos w lutym r. b. 32.5°).

Bardzo silnych wiatrów (powyżej 5 siły) nie mieliśmy w marcu wcale. Z 93 obserwacji (3 obserwacje dziennie, 31 dni) zanotowano wiatrów 4 siły 5, 3 siły — 9, 2 siły — 18, 1 siły — 37, nie było wiatru — 24. W praktyce dnie z wiatrem 1 siły mogą być uważane za bezwietrzne. Więc z 93 w 61 wypadkach wiatru wcale albo prawie nie było.

Słońca mieliśmy w marcu 127 godz. 45 min.; na dzień przeciętnie wypada 4 godz. 7 min.; przez 11 dni słońca było więcej, niż 6 godz. dziennie (od 6 g. 15 m. do 10 g. 10 m.). Dni bezsłonecznych, albo mających mniej niż 1 godz. słońca było tylko 8, tak że i pod tym względem pogoda w marcu źle się nie przedstawia.

Temperatura promieni słonecznych kilkakrotnie podnosiła się powyżej + 40° C; najwyższa równała się + 44.0°.

Wreszcie wahania barometryczne również nie były znaczne: max. 697.3, min. 676.7 m. m.

Jak widzimy, spostrzeżenia meteorologiczne wcale nie przemawiają za tem, żeby marzec był niekorzystnym dla kuracyi.

B. W.

Nowa taryfa doróżkarska.

A zatem mamy nową i to wyższą taryfę doróżkarską.

Doróżki zakopiańskie tak dotkliwie dały się naszym gościom we znaki, że unormować i uporządkować tę ważną gałąź przemysłu koniecznie należy.

ZAKOPANE. Ulica Krupówki 42, (vis á vis fryzyera p. A. Borowskiego).

KANTOR WYMIANY I DOM KOMISOWY

istniejące od roku 1899 — pod firmą

A. MODLIŃSKI I SPÓŁKA.

Kupuje i sprzedaje waluty zagraniczne i papiery wartościowe. — Kupuje czeki i przekazy na inne domy bankowe. — Sprzedaje losy państwowe na raty. — Pośredniczy w kupnie i sprzedaży domów i terenów. — Wyrabia pożyczki hipoteczne, wizę paszportów, legalizację dokumentów. — Przyjmuje prenumeratę pism i ogłoszenia.

Udziela się bezpłatnie wszelkich informacji w sprawach dotyczących Zakopanego i innych.

Uznawaliśmy, że traktowanie doróżkarstwa jako uboczną gałąź gospodarczą było uzasadnieniem do tej chwili, dopóki do Zakopanego zjeżdżali goście tylko na letnie miesiące. Z chwilą jednak, gdy Zakopane przemieniło się w uzdrowisko, naprawdę przez cały rok żyjące, a zwłaszcza, gdy od chwili zaprowadzenia kolei, zaczęły tu zjeżdżać całe zastępy chorych na zimę i turystów, otwarło się dla tej gałęzi przemysłu wielkie pole zbytu. Gazdowie nasi porzucili dzięki temu zwykłe zajęcia gospodarskie, a oddali się niemal wyłącznie doróżkarstwu, bo ono im największe korzyści zapewniało. Ta łatwość zarobku sprowadziła nadużycia, opilstwo i znane niestety lekceważenie sobie gości, którzy im właśnie te zarobki zapewniają.

Upominaliśmy się dlatego przez cały szereg lat, aby zawód doróżkarski podporządkować pod przepisy ustawy przemysłowej, to jest, aby każdy doróżkarz zmuszonym był wystarać się w Starostwie nowotarskiem o udzielenie dekretu koncesyjnego.

Dodatnią stroną tego obowiązku jest, że tylko te osoby, które „niekazitelną żywot prowadzą“ i zasługują na zaufanie, mogą taką koncesyę otrzymać.

Starania nasze przez kilka lat nie odnosiły skutku i trzeba było czekać, aż któryś parobek doróżkarski zelżył i uderzył batem jakąś „wysoko postawioną“ osobę. W dwa, czy trzy tygodnie po tym fakcie uznały władze konieczność podporządkowania fiaków zakopiańskich pod rygor ustawy przemysłowej i zażądały od każdego, chcącego trudnić się doróżkarstwem obowiązkowego wystarania się o koncesyę.

To stało się niespełna przed trzema laty, ale jest to dopiero pierwsze stadium usiłowań prawdziwego uporządkowania sprawy doróżkarskiej. Z niem łączy się ściśle konieczność zaprowadzenia dokładnego regulaminu fiakerskiego, do obecnych stosunków dostosowanego. Regulamin fiakerski wprawdzie u nas istnieje, ale jest przestarzały, a co najważniejsze, że zupełnie nie jest przestrzegany, a to dlatego, że z egzekutywy, jaką regulamin ten za przekroczenie jego przepisów nadaje naczelnikowi gminy, żaden z nich nigdy na seryo nie robił użytku.

Ponieważ narzucenie naszym doróżkarzom koncesyi spowodowało obłożenie ich wyższym podatkiem, przy uwzględnieniu zresztą wzrastającej z dnia na dzień

drożyzny, uchwaliła Rada gminna po porozumieniu się z Komisją klimatyczną podnieść i unormować taryfę doróżkarską. Po zwykłej wędrówce po różnych biurach powróciła ona wreszcie z Namiestnictwa, uzyskawszy tam ostateczne zatwierdzenie w dniu 18-go marca b. r.

Taryfa ta jest wyższa, ale ułatwia ogromnie orientowanie się w cenach i upraszcza ich zasadę.

Podamy ją w najbliższym numerze w całości. — Wejdzie ona niebawem w życie, ale my już teraz zastrzegamy się, że przed jej wprowadzeniem należy zająć się opracowaniem regulaminu — i sprawy te obie koniecznie w interesie gości równocześnie i równorzędnie traktować.

NADEŚLANE.

MAGAZYN FUTER
Stanisława Wrońskiego Synów
Kraków, Plac Szczepański Nr. 2
poleca futra w wielkim wyborze.
PIERWSZORZĘDNA PRACOWNIA.

Sprzedaż węgla z Dąbrowy Górniczej
DOM KOMISOWY
A. MODLIŃSKI i SP.
ulica Krupówki L. 42.

Odznaczony 16 medalami rządowymi a więcej niż 250 pierwszemi nagrodami.
Założony w r. 1897 w Krakowie

Pierwszy galicyjski Zakład „Ornis“. Właściciel firmy: **A. MUSIOŁEK,**

dostawca c. k. urz. państw. Sklep: Kraków, ul. Sławkowska l. 16, naprzeciw Grand Hotelu. — Hodowla rasowego płacwa i psów: Poczta Dębники, willa własna. — Menażerya w Dębnikach (Willa „Ornis“) otwarta dla Szan. P. T. Publiczności, posiadająca przeszło 100 okazów zwierząt. — Zakład poleca po najniższych cenach: różne rasowe psy i drób, gołębie, króliki. Jaja do wylęgu. Oswojone małpki, angorakoty, gad, papugi, kolibry, śpiew. zagr. ptaki, złote rybki, żywność, sprzedaż żywej zwierzyny. Wypycha tanio ptaki, zwierzęta itd. — Największy i jedyny zawodowy Zakład tego rodzaju w całym kraju. — Bogato ilustrowane cenniki bezpłatnie za nadesłaniem 5 hał. marki opłatnie. — 25-letnia fachowość, wielka ilość podziękowań.

BENZ

FILIE: w Krakowie, Grand Hotel

Telefon
Nr. 1026

we Lwowie, ul. Kochanowskiego 4

Dom
Schumana.

Oddział dla samochodów:

SAMOCHODY LUKSUSOWE,
OSOBOWE,
CIĘŻAROWE,
OMNIBUSY i t. d. i t. d.

Oddział dla motorów stałych:

dla celów przemysł. i urządzeń światła.
Motory ssąco-gazowe Diesell'a. □ Urządzenia kinematogr.
Rynek gł. 43, w Krakowie.

ZAKOPANE — ULICA KOŚCIELISKA Nr. 58.

WILIA „ORLA“

do wynajęcia w całości lub pokoi: 5, 3, 1 z kuchnią.

Pokoje słoneczne zaopatrzone na zimę, werandy oszklone,
Korytarze ogrzewane, kanalizacja, wodociąg, wozownia.
Właściciel: Wojciech Krzeptowski.**LISTA GOŚCI**

od dnia 9 do 23 kwietnia 1912 roku.

Aniserowicz Zygmunt z żoną	Kraków	Kościeliska 54
Brzeski Witold		H. Kuliga
Bernthauer Romam	Wiedeń	H. Karpowicza
Bossowski Dr. Franciszek	Kraków	Z. Dra Chramca
Brodzki Konstanty z żoną	Paryż	Jordanówka
Ciechanowski Henryk z żoną	Sosnowiec	Marya
Chrzanowski Kazimierz	Antonin	H. M. Oko
Chmielowiec Alfons	Lwów	Pomoc Bratnia
Czernicka Władysława	Zamość	H. M. Oko
Czaki Tytus	Kraków	Murań
Derewojed Stanisław	Płoskirów	Saryusz
Drochocki Dr. Maksymilian	Lwów	Z. Dra Chramca
Dukatzenzahler Leon	Kraków	H. Karpowicza
Fredman Chrystyna	Odessa	Warszawianka
Feyrich Józef	Kraków	H. Karpowicza
Friedberg Jan	Lwów	H. Kuliga
Fuchsówna Marya	Kraków	Łubień
Glinczyzna Zofia z rodz.	Król. Pol.	H. Stamary
Gierasiewicz Julian	Łowicz	Jutrzenka
Godlewski Dr. Emil z żoną	Kraków	Orla
Grübel Wolf z żoną	Nowy Targ	Nowotarska 10
Haubner Józef	Biała	H. Karpowicza
Heyberger Richard	Kraków	
Janiszewski Ludwik	Lwów	H. M. Oko
Jankowska Marya	Konin	S. Dr. Hawranka
Jost Waleryan	Wiedeń	H. Karpowicza
Kasprzykowska Em. z córką	Radom	Konstantynówk.
Karwicki Dunin Kazimierz	Stubło	H. Stamary
Karzik Dr. Mieczysław	Wieliczka	H. M. Oko
Kaliński Władysław z synami	Warszawa	Moozejówka
Klejna Dobrosław	Piotrków	Łada
Kwiatkowska Marya	Kraków	H. M. Oko
Kwiatkowski Michał	Westfalia	Z. Dra Chramca

Kordecki Jan
Kolowrat Guido
Koch LeopoldWieliczka
Kraków
WiedeńH. M. Oko
H. Karpowicza**Zakład wodoleczniczy
Dra Andrzeja Chramca**

TOW. AKC.

otwarty cały rok.

Pracownia lekarska wyposażona we wszystkie przyrządy do leczenia fizykalno-elektrycznego.

Sala gimnastyczna systemu Zandera. —
Gimnastyka na wolnym powietrzu i kąpiele powietrzne. — Kąpiele borowinowe, elektryczne, gazowe i solankowe.
Masaż. — Elektryzacja. — Obszerna leżalnia.**Dr Chramiec ordynuje od 8 do 11-tej.****Łazienki dla dochodzących**
otwarte od 8-jej rano do 6-jej wieczór.Kozłowska Wiktorya
Korzeniowska Zofia
Kulczyńska Alina, HelenaKrainsk-Dębicz Czarny Staw
Lublin Kmicic
Jawidz Zacisze

KRAKÓW. — ULICA ZYBLIKIEWICZA L. 9. — TELEFON Nr. 1396.

MECHANOLECZNICZY I ORTOPEDYCZNY

ZAKŁAD ZANDEROWSKI**Lecznica Chirurgiczno-Ortopedyczna.**

Oryginalne aparaty Dra Zandera. — Gimnastyka ortopedyczna. — Leczenie gorącym powietrzem — Mięśnienie i elektryzowanie. — Własna pracownia gorsetów, sztucznych kończyn, opasek przepuklinowych.

Aparat Roentgena do prześwietlań i fotografii w celach rozpoznawczych chorób wewnętrznych i chirurgicznych. — **Wskazania:** Ga·by, skrzywienia kręgosłupa i kończyn, choroby stawów i kości, gościec i dna, otyłość choroby (bezsensowność, ból głowy), błednica, choroby serca i naczyń krwionośnych, dusznica, chron. niezbyt płuc, niedowład kiszki itp.

Zakład otwarty przez cały rok od 9—1 i od 4—6 i prowadzony tylko przez lekarzy.

Dr Alf. Merz. Dr M. Staszewski. Dr Z. Wachtel.

ZAKOPANE.

Willa „JUTRZENKA“

ul. Krupówki

Pensjonat Bogdaniowej

(przeniesiony z willi „Pepity“).

Dom oddalony o 200 m. od ulicy (brak kurzu), wśród dużego ogrodu, z wspaniałym widokiem na całe pasmo Tatr.

Willa urządzona z komfortem, wedle wymogów higienicznych — świeżo odnowiona i zaopatrzona na zimę. Wystawa pokoi słoneczna. Werandy, balkony. Kurytarze opalane. Łazienka.

Kuchnia wykwintna.

Ceny en pension 7—11 koron na dobę.

Kraków, tylko Floryańska 1. 10 (naprzeciw apteki Wiśniewskiego).

NOWO OTWARTY

PIERWSZORZĘDNY MAGAZYN GOTOWEJ KONFEKCJI DAMSKIEJ

pod firmą

Au Bonheur des dames

NOWO OTWARTY

Wyłącznie oryginalne modele.

Już nadeszły na sezon wiosenny płaszcze angielskie w najnowszych odcieniach.

KOSTYUMY ANGIELSKIE
w najświeższych materiałach.

Płaszcze jedwabne, etaminowe, żakiety czarne i kolorowe.

Kostiumy na jedwabiu po K. 38.

Ceny sensacyjnie niskie.

Lech Dr. Teofil	Tarnopol	H. Karpowicza	Struszkiewicz Michał z córkami	Czarny Dunajec	Z. Dra Chramca
Linker Filip	Węgry	Nowotarska 10	Stawarski Dr. Dr. Antoni	Kraków	H. Kuliga
Loria Dr. August	Nowy Targ	Z. Dra Chramca	Staff Dr. Franciszek z żoną	"	H. M. Oko
Łukasik Aleksandra	Kraków	Stara Polana 982	Straube Stanisław z córkami	Kunin	"
Maciąg Dr. Adam z żoną	Karlsbad	H. Starnary	Storch Henryk	Kraków	Nowotarska 10
Marchocka scibor hr. Teresa	Lubomiła	Przeznica 10	Schätzel Dr. Stanisław	Brzezany	Z. Dra Chramca
Majdanik Ignacy	Lwów	H. Karpowicza	Szarski Dr. Marcin	Lwów	"
Musianowicz Adolf	Tarnopol	"	Szarska Olga	"	"
Nesteruk Agata	Wołoczyska	Warszawianka	Szarski Dr. Henryk z żoną	Kraków	"
Neumarkówna Stefania	Łódź	Ogrodnowa 4	Szumka Zofia	"	H. Kuliga
Nitosański Jan	Kraków	Staszczkówka	Szabiański Mieczysław	Warszawa	H. M. Oko
Nitsch Józef	"	Stara Polana 982	Szczeniowska Ela	Kraków	Tatry
Olszewska Stanisława	Drohobycz	Podlasie	Szymański Waleryan	"	H. Karpowicza
Osiowski Kazimierz Aleksan.	"	"	Szeligowa Antonina	Leżajsk	Nieczuja

„AUTO-PALAIS“

W. Ripper w Krakowie, przy placu Szczepańskim 1. 2. Telf. nr. 460

trzyma na składzie wielki wybór przyborów automobilowych, stok pneumatyków, przyborów do sportów zimowych i letnich, jak hokeja, tenisu, piłki nożnej etc. etc.

Wyłączne zastępstwo automobilów austr. firmy: Puch w Gracu
„GARAGE“

na 40 wozów z warsztatami reperacyjnymi zaopatrzone najnowszymi maszynami precyzyjnymi, skład benzyny i oliwy, przy ul. Smoleńskiej 1. 31. Nr. telefonu 107.

Okoński Henryk z żoną	Bruksela	Zbyszko	Tobczyk Władysława	Lwów	Z. Dra Chramca
Pawulski Leon	Kijów	Pomoc Bratnia	Tołoczko Stanisław z żoną	"	H. M. Oko
Pawulska Julia	"	Chramcówki 1	Turka Marya i Julia	Kraków	Z. Dra Chramca
Pahler Stefan	Lwów	H. Karpowicza	Turzański Ludwik	Kopczyńce	H. Karpowicza
Peredkopff Paweł	Warszawa	Czarny Staw	Turzańska Marya	"	"
Piechowska Helena	"	Liliana	Wasilewski Leon	Podgórze	Żywcański 1136
Pochwalski Kazimierz z rodz.	Wiedeń	Z. Dra Chramca	Wittek Jakób	Biadolin	Kościelna 4
Prokesch Władysław	Kraków	"	Wilczyński Maryan	Kijów	Warszawianka
Proć Mikołaj	Bohorodzany	Pomoc Bratnia	Wollen z żoną	Czulice	H. M. Oko
Rzącowa Marya	Kraków	H. Kuliga	Wójcicki Władysław	Ciechanów	Kitwinka
Rząsnicki Dr/ Adolf	Warszawa	Limba	Zawiejska Marya	Warszawa	H. M. Oko
Sadowski Józef z żoną	"	H. Karpowicza	Zaniewska Konstancja	Kraków	Murań
Samocki Eugeniusz	Targowiska	Pomoc Bratnia	Zieliński Dr. Konrad	Nowy Targ	H. Karpowicza
Silberman Leon z żoną	Kraków	H. Kuliga	Zborowska Mira	Okocim	H. M. Oko
Sieczkowska Stanisława	Korościatyn	Z. Dra Chramca	Zubczewski Julian z rodz.	Lwów	Żywcańskie

Największa w Austro-Węgrzech

Fabryka Tutek
Rudolfa Herliczki

w Krakowie

:: poleca najprzedniejsze marki tutki ::

„Temida“ „Monopol“
„Oaza“ i „Weltas“.

Do nabycia w c. k. Specjalnej Trafice
Franciszka Głuszka w Zakopanem.

INFORMACYE.

C. k. Urzędy i Instytucje publiczne.

Uzdrowiskiem zarządza Komisja klimatyczna, która rządzi się swoim statutem. W skład jej wchodzi: 3 delegatów Namieśnictwa, 3 Wydziału Krajowego, naczelnik Gminy Zakopane, 2 delegatów Rady gminnej Zakopane, 2 delegatów lekarzy praktykujących w Zakopanem względnie posiadających tutaj konc. Zakłady lecznicze, 1 Tow. Tatrzańskie, 1 lekarz Stacji klimat., 1 delegat gości. Przewodniczącym Komisji klimatycznej jest delegat Namieśnictwa, który jest jednocześnie c. k. Inspektorem uzdrowiska.

Biuro Komisji klimatycznej, w którym mieści się jednocześnie **biuro meldunkowe i informacyjne**, jest otwarte od godz. 9—12 przed poł. i od 4—6 popoł. (ul. Krupówki, róg Marszałkowskiej).

C. k. Inspektor Stacji klimatycznej i przewodniczący Komisji klimatycznej przyjmuje strony od 11—12 i od 5—6 w biurze Komisji klimatycznej.

Lekarz Stacji klimatycznej urzęduje w biurze Komisji od 11—12.

Sezon kuracyjny trwa cały rok t. j. od 1-go Stycznia do 31-go Grudnia.

Taksa klimatyczna wynosi: a) 2 kor. tygodniowo od osoby, zaś 5 kor. od rodziny złożonej przynajmniej z 3 osób, jeżeli zgłasza pobyt najmniej na 2 tygodnie i opłaci takse za cały pobyt, b) 3 kor. tygodniowo od osoby, a 6 kor. od rodziny, jeżeli zgłasza krótszy pobyt niż 2 tygodnie i chce płacić tę takse co tydzień, c) 12 kor. od osoby lub 30 kor. od rodziny na cały sezon, kto płaci całą takse z góry i wtedy wolny on jest od dalszej opłaty w tym samym roku kalendarzowym. Pobyt w uzdrowisku przez 48 godzin wolny jest od taksy.

Szpital klimatyczny, który jest równocześnie domem izolacyjnym dla chorób zakaźnych, położony jest przy gościńcu, prowadzącym do Poronina.

Urząd gminny (ulica Rynek). Gminą Zakopane zarządza Zwierzchność gminna wybrana przez Radę gminną złożoną z 36 radnych. — Zwierzchność gminna zarządza policją gminną. — **Naczelnik gminy** przyjmuje od 9—12 i od 3—6.

C. k. Posterunek żandarmeryi przy ul. Łukaszkówki.

Urząd parafjalny w probostwie obok kościoła otwarty dla stron od 10—12.

Urząd pocztowy przy ul. Krupówki otwarty od 8—12 i od 2—6; w niedzielę od 8—11 i od 3—4 dla nadawania depesz i listów poleconych; w **sezonie letnim** (od 1/VII—31/VIII) otwarty od 8 rano do 9 wieczór, tylko oddział poste-restante, nadawania i odbierania listów poleconych i nadawania depesz.

Urząd telegraficzny i telefoniczny otwarty od godz. 8 r. do 9 wiecz., w **sezonie letnim** (od 1/V—II31/VIII) od godz. 7 r. do 9 wiecz., w niedzielę od godz. 7 rano do 7 wiecz. **Filia na dworcu** otwarta od 8—12 i od 3—6, w niedzielę od 8—11 rano.

Lekarze stale ordynujący w Zakopanem. Zakłady lecznicze i służba zdrowia.

(Liczba w kłammerze oznacza rok osiedlenia się w Zakopanem).

- Dr. A. Chramiec*, Dyrektor Zakł. wodoleczniczego ul. Chramcówki 11, [1886 r.].
Dr. J. Gaik, 1893 r.].
Dr. J. Żychoń, lek. Stac. klimat. ul. Nowotarska 31 („Szarotka“), [1899 r.].
Dr. J. Gawlik, chir. Dyr. szpital. klimat. ul. Rynek 11 [1900 r.].
Dr. E. Brzeziński, ul. Jagiellońska [1903 r.].
Dr. J. Wieselmann, ul. Marszałkowska 2 [1905 r.].
Dr. Z. Czaplicki, ul. Jagiellońska („Stefa“), [1906 r.].
Dr. W. Kraszewski, ul. Przecznicza 23 [1907 r.].
Dr. H. Wilczyński, ul. Jagiellońska („Warszawianka“), [1908 r.] ordynuje od godz. 10—12.

- Dr. M. Wojczyński*, ul. Przecznicza 50 [1909 r.].
Dr. A. Januszkowski, willa „Nietota“ [1911 r.].
Dr. J. Różecki, ul. Krupówki „Garlach“ (1911 r.).
Dr. K. Morawski, akuszer, ul. Krupówki 39. (1911).
Dr. J. Wisłocki, dentysta, „Bazar polski“. (1911).
Dr. K. Beaurain, choroby nerwowe, willa „Oksza“.

Godziny ordynacyjne pp lekarzy 3—5 popoł.

W sezonie zimowym ordynuje: *Dr. E. Supiński*, ul. Jagiellońska, willa „Helena“.

Dr. K. Dłuski, dyr. Sanatorium, ordyn. w godz. popołudniowych za poprzednim telefonicznym porozumieniem się.

Dr. B. Dłuska, Sanatorium, ordynuje we wtorki, czwartki i soboty od 5—5½ popoł. lub za telefonicznym porozumieniem się

Dr. Koltoński, lekarz weterynaryi, ul. Krupówki.

Apteka i droguerye. Apteka znajduje się przy ul. Krupówki l. 71; prócz tego są dwie droguerye, obie przy Krupówkach. **Masażyści i kąpielowi**, oraz masażystki i kąpielowe, uprawnieni do wykonywania pomocniczych zabiegów według cennika. Spis ich znajduje się w biurze lek. St. klimat. i w aptece.

Akuszerki. W Zakopanem jest 6 egzaminowanych akuserek, a spis ich znajduje się w biurze lek. Stacji klimatycznej i w Aptece.

Towarzystwa.

- Towarzystwo Biblioteki publicznej, ul. Krupówki 41.
Towarzystwo Domu zdrowia uczącej się młodzieży polskiej „Pomoc Bratnia“, ul. Sienkiewicza i na Ciągłowiec we willi „Grażyna“.
Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“, Rynek.
Towarzystwo rękodzielników „Gwiazda“, ul. Krupówki.
„Schronisko nauczycielek i nauczycieli“, ul. Chramcówki.
Towarzystwo Tatrzańskie, ul. Krupówki 14. Sekcje: Turystyczna, Narciarska, Przyrodnicza, Ludoznawcza.
Towarzystwo dobr. Św. Salomei.
Towarzystwo ochotniczej straży pożarnej, ul. Kościeliska 6.
„Związek górali“ ul. Kościeliska (róg Kościelnej).
Kółko rolnicze, ul. Krupówki (w domu, gdzie Klimatyka).
Towarzystwo zaliczkowe, ul. Kościeliska (vis-à-vis starego kościoła).
Towarzystwo „Sztuka podhalańska“ — Biblioteka publiczna.
Koło Zakopiańskie T. S. L. — (Kantor A. Modlińskiego).
Towarzystwo ochrony zwierząt, Krupówki (biuro Kom. klimat.).
Towarzystwo Muzeum im. Chałubińskiego — Muzeum im. Chałubińskiego.
Tatrzańskie ochotnicze Pogotowie ratunkowe, — biuro Tow. tatr. Sekcja Zakopiańska Tow. lekarzy galicyjskich („Szarotka“).
Tow. udziałowe „Kilim“, Krupówki.

Czytelnie.

- Czytelnia Kom. klimat.** mieści się przy Tow. Biblioteki publicznej, Krupówki 41. — Bilet wstępu sezonowy 50 hal.
Czytelnia Tow. Tatrzańskiego, otwarta tylko w sezonie letnim. (Wstęp tylko dla członków).

Muzyka klimatyczna przygrywa w czasie sezonu letniego (lipiec i sierpień) od 9—11 rano i od 5—7 po południu.

Hotele, sale balowe, pensjonaty i restauracje.

Zakopane posiada 7 dobrze urządzonych hoteli, 2 sale teatralne i balowe (Hotel Morskie Oko, Sokolnia), kilka restauracji i kilkadziesiąt pensjonatów.

Szkoły.

- C. k. Szkoła przemysłu drzewnego, ul. Krupówki.
Krajowa szkoła koronkarska, ul. Kościelna.
Czteroklasowa szkoła ludowa, ul. Nowotarska.
Nauka gimnastyki w „Sokole“ Rynek.
Szkoła tkania kilimów, ul. Krupówki.

Koncesyonowana Prywatna Klinika Chirurgiczna

Dra JANA GAWLIKA

TELEFON Nr. 24.

ZAKOPANE, RYNEK L. 11

TELEFON Nr. 24.

otwarta cały rok.

Ceny: Pokój z utrzymaniem i opieką lekarską od 14 koron za dobę.

Godziny przyjęć dla chorych przychodnich codziennie od godz. 3-4 popoł. z wyjątkiem niedziel i świąt

Już nadeszły:

ostatnie nowości na sezon wiosenny
jako to: Wełny, Jedwabie, Woale,
Zefiry, Płótna angielskie, Batysty,
Perkale, Płócienka do

Już nadeszły:

Magazynu towarów bławatnych i płócien
Józef Pietsch

Kraków, ul. Szewska L. 2.

Już nadeszły:

Próbki na żądanie wysyła się franko.

Spółka Handlowa : Zakopane

ulica Krupówki „BAZAR POLSKI“

Stowarzyszenie zarejestrowane z ograniczoną poręką

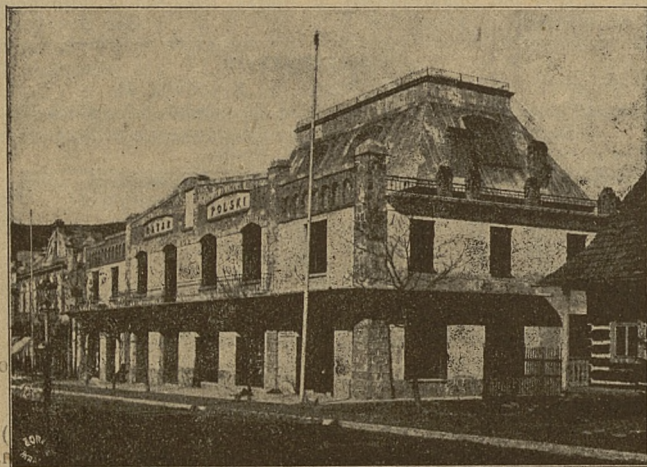

Filia I. ulica Kościeliska

Filia II. ulica Chramcówki

Poleca: Towary kolonialne, cukierki, pierniki, herbatniki, mąki, kasze, wędliny, konserwy i wszelkie towary spożywcze. — Wina, koniaki, rummy, likiery, rosolisy, piwo. — Porcelanę, szkło, lampy i przybory do lamp. — Naczynia kuchenne blaszane i żelazne. **Materyały piśmienne.** — Przybory do szycia, toaletowe i galanteryjne. — **Perfumy.** — **Żelazo** i wszelkie wyroby w zakresie handlu żelaznego wchodzące. — **Wyroby koszykarskie.** — **Świece** łojowe, stearynowe i woskowe. — **Nafta, pokost, oleje, farby.** — Skład wyrobów drzewnych rzeźbionych. Ramy. — **Przybory turystyczne** po cenach katalogów wiedeńskich.

L. STĘPIEŃ i WŁ. HELLMANN

Pierwsza artystyczna Pracownia cyzelersko-bronzownicza oraz Zakład mechaniczny

w Zakopanem — Krupówki za Przecznicą „Willa Bachledzianka“

wykonywa w stylu zakopiańskim roboty kościelne, salonowe, nakrycia stołowe, pamiątki zakopiańskie, reperacje w zakres bronzownictwa wchodzące; złocenie, srebrzenie, niklowanie; sztyldy emaliowane, pieczątki kauczukowe, monogramy, czekany, ciupagi. — Reperacje maszyn do szycia, do pisania, kasy sklepowe, broń, rowery. — Na składzie wszystkie części do wyżej wymienionych maszyn. — Wykonanie szybkie i staranne.

Pensjonat „Szalas“

zdala od ulicy.

POKOJE SŁONECZNE, TYNKOWANE. —
KANALIZACYA, WODOCIĄG, ŁAZIENKA.
KUCHNIA SMACZNA i ZDROWA

Ceny od 5 do 8 Koron.

